

(“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” br. 9/09)

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM
POSTUPKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 23. septembra 2008. godine i na sjednici Doma naroda od 20. novembra 2008. godine.

Broj 01-02-48/09
30. januara 2009. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, s. r.

ZAKON

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07 i 53/07), naziv člana 1. mijenja se i glasi: "Primjena pravila krivičnog postupka".

Član 2.

U članu 5. u stavu (1) poslije zareza iza riječi "iskaz" dodaju se riječi: "niti odgovarati na postavljena pitanja".

Član 3.

U članu 6. u stavu (1) iza riječi "njega" dodaju se riječi: "i da njegov iskaz može biti korišten kao dokaz u daljnjem toku postupka".

Član 4.

U članu 9. u stavu (2) riječi: "svojim jezikom" zamjenjuju se riječima: "maternjim jezikom ili jezikom koji razumiju".

Član 5.

(1) U članu 10. u stavu (2) riječi: "Tužbe, žalbe i drugi podnesci dostavljaju se" zamjenjuju se riječima: "Podnesci se dostavljaju".

(2) U stavu (3) riječi: "jeziku kojime se ta osoba služi u postupku" zamjenjuju se riječima: "maternjem jeziku ili jeziku koji razumije".

Član 6.

(1) U članu 15. dodaje se novi stav (1) koji glasi:

"(1) Sud je dužan stranke i branitelje tretirati na jednak način i svakoj strani pružiti jednake mogućnosti u pogledu pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnoj raspravi."

(2) Dosadašnji stav (1) postaje stav (2).

Član 7.

(1) U članu 21. u stavu (1) u tački g) dodaje se nova rečenica koja glasi: "Pod ovlaštenim službenim osobama smatraju se i stručni saradnici, odnosno istražitelji tužiteljstva koji rade po ovlaštenjima tužitelja."

(2) Iza tačke t) dodaju se nove tač. u) i v) koje glase:

"u) "Kompjuterski sistem" je svaka naprava ili skup međusobno spojenih ili povezanih naprava od kojih jedna ili više njih na osnovu programa automatski obrađuje podatke.

v) "Kompjuterski podaci" označava svako iskazivanje činjenica, informacija ili koncepata u obliku prikladnom za obradu u kompjuterskom sistemu, uključujući i program koji je u stanju prouzrokovati da kompjuterski sistem izvrši određenu funkciju".

Član 8.

U članu 25. u stavu (2) riječ "pet" zamjenjuje se riječju "deset".

Član 9.

U članu 33. u stavu (2) riječ "ispitivanja" zamjenjuje se riječju "saslušanja".

Član 10.

U članu 34. u stavu (1) riječ "ispitivanju" zamjenjuje se riječju "saslušanju".

Član 11.

(1) U nazivu člana 40. iza riječi "stranke" dodaju se riječi: "ili branitelja".

(2) U stavu (2) riječi: "tač. od a) do c)" zamjenjuju se riječima: "tač. od a) do e)".

Član 12.

U članu 44. u stavu (3) iza riječi "sudija" dodaje se zarez i riječi: "a do podizanja optužnice tužitelj".

Član 13.

(1) U članu 45. u stavu (2) u tački c) riječ "zakonu" zamjenjuje se riječima: "članu 98. ovog Zakona".

(2) U stavu (2) iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

"g) utvrđuje činjenice potrebne za odlučivanje o imovinsko-pravnom zahtjevu u skladu sa članom 211. ovog Zakona i o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom u skladu sa članom 413. ovog Zakona."

(3) Dosadašnje tač. od g) do j) postaju tač. od h) do k).

Član 14.

U članu 55. u stavu (2) iza riječi "pozvan" dodaju se riječi: "ili saslušan".

Član 15.

(1) U članu 59. u stavu (2) riječi: "odmah nakon što mu je određen pritvor" zamjenjuju se riječima: "prilikom izjašnjenja o prijedlogu za određivanje pritvora".

(2) U stavu (5) riječ "ili" zamjenjuje se zarezom, a iza riječi "optuženog" dodaju se riječi: "ili drugih okolnosti".

Član 16.

U članu 60. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Zahtjev za postavljanje branitelja zbog slabog imovnog stanja evidentira se u spisu. Sud će na osnovu utvrđenog imovnog stanja osumnjičenog odnosno optuženog donijeti odluku o zahtjevu bez odlaganja."

Član 17.

(1) U članu 61. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, tužitelj će istovremeno sa prijedlogom za određivanje pritvora sudiji za prethodni postupak, odnosno sudiji za prethodno saslušanje dostaviti i dokaze bitne za procjenu zakonitosti pritvora i radi obavještanja branitelja."

(2) U stavu (3) riječi: "branitelj osumnjičenog, odnosno optuženog ima" zamjenjuju se riječima: "osumnjičeni, odnosno optuženi i branitelj imaju".

(3) U stavu (4) riječi: "Sudija za prethodni postupak, sudija" zamjenjuju se riječju: "Sudija", a iza riječi "branitelju" dodaje se zarez i riječi: "osumnjičenom, odnosno optuženom".

(4) U stavu (5) iza riječi "branitelj" dodaje se zarez i riječi: "osumnjičeni, odnosno optuženi".

Član 18.

U članu 65. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Pretresanje pokretnih stvari, u smislu odredbe stava (1) ovog člana, obuhvaća i pretresanje kompjuterskih sistema, uređaja za pohranjivanje kompjuterskih i elektronskih podataka, kao i mobilnih telefonskih aparata. Osobe koje se koriste ovim uređajima dužne su omogućiti pristup, predati medij na kojem su pohranjeni podaci, te pružiti potrebna obavještenja za upotrebu tih uređaja. Osoba koja odbije njihovu predaju može se kazniti prema odredbi člana 79. stav (5) ovog Zakona."

Član 19.

- (1) U nazivu člana 70. iza riječi "naredbe" dodaju se riječi: "o pretresanju".
- (2) U stavu (1) riječi: "sudiji za prethodni postupak" zamjenjuju se riječju "sudu".
- (3) Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Kada je podnesen usmeni zahtjev za izdavanje naredbe o pretresanju sud će daljnji tok razgovora zabilježiti. U slučaju kada se koristi zvučni ili stenografski zapisnik, zapisnik se u roku od 24 sata mora dati na prijepis čija će se istovjetnost ovjeriti i čuvati sa originalnim zapisnikom."

Član 20.

- (1) U nazivu člana 78. iza riječi "naredbe" dodaju se riječi: "i svjedoka".
- (2) U stavu (3) iza riječi: "za pretresanje" dodaju se riječi: "i bez prisustva svjedoka", a iza riječi "naredbe" dodaju se riječi: "i svjedoka".

Član 21.

U članu 79. u stavu (3) iza riječi: "oduzimanja predmeta" zarez se zamjenjuje riječju "i", a riječi: "i pouku o pravnom lijeku" se brišu.

Član 22.

U članu 81. u stavu (4) riječi: "ova naredba mora biti potvrđena od sudije za prethodni postupak" zamjenjuju se riječima: "o njenom potvrđivanju odlučuje sudija".

Član 23.

- (1) U članu 86. u stavu (2) riječi: "Sudija za prethodni postupak" zamjenjuju se riječju "Sud".
- (2) U stavu (3) riječi: "sudiju za prethodni postupak" zamjenjuju se riječju "sud", a riječi: "sudija za prethodni postupak" zamjenjuju se riječju "sud".

Član 24.

Iza člana 86. dodaje se novi član 86a. koji glasi:

"Član 86a.

Naredba operateru telekomunikacija

- (1) Ako postoje osnovi sumnje da je neka osoba počinila krivično djelo, sud može, na osnovu

prijedloga tužitelja ili na prijedlog ovlaštenih službenih osoba koje su dobile odobrenje od tužitelja, narediti da operater telekomunikacija ili drugo pravno lice koje vrši pružanje telekomunikacijskih usluga dostavi podatke o korištenju telekomunikacijskih usluga te osobe, ako bi takvi podaci mogli biti dokaz u krivičnom postupku ili poslužiti u prikupljanju informacija koje mogu biti od koristi u krivičnom postupku.

(2) U hitnim slučajevima tužitelj može narediti radnje iz stava (1) ovog člana i dobiveni podaci će se zapečatiti dok ne bude izdata sudska naredba. O preduzetim mjerama tužitelj odmah obavještava sudiju za prethodni postupak koji može u roku od 72 sata izdati naredbu. U slučaju da sudija za prethodni postupak ne izda naredbu, tužitelj će podatke vratiti bez prethodnog otvaranja.

(3) Radnje iz stava (1) ovog člana mogu se odrediti prema osobi za koju postoje osnovi sumnje da počinitelj, odnosno od počinitelja prenosi informacije u vezi sa krivičnim djelom, odnosno da počinitelj koristi njegovo sredstvo telekomunikacije.

(4) Operateri telekomunikacija ili druga pravna lica koja pružaju telekomunikacijske usluge dužna su tužitelju i policijskim organima omogućiti provođenje mjera iz stava (1) ovog člana."

Član 25.

(1) U članu 87. u stavu (2) riječi: "preduzete mjere moraju biti odobrene" zamjenjuju se riječima: "o preduzetim mjerama odlučuje", a riječi: "od preduzimanja mjera" se brišu.

(2) U stavu (3) riječ "sud" se briše.

Član 26.

(1) U članu 88. na početku rečenice dodaje se oznaka "(1)".

(2) Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) O zahtjevu za vraćanje privremeno oduzetih predmeta sud je dužan odlučiti, nakon izjašnjenja tužitelja i to u roku od najkasnije 15 dana."

Član 27.

(1) Naziv člana 91. mijenja se i glasi: "Osnovne odredbe o ispitivanju".

(2) U stavu (1) iza riječi "tužitelj" dodaju se riječi: "ili ovlaštena službena osoba".

(3) U stavu (3) riječ "odredbama" zamjenjuje se riječima: "odredbi stava (2)".

Član 28.

U članu 92. u stavu (2) u tački c) iza riječi "korist" dodaju se riječi: "i ako to učini u prisustvu branitelja da je takav njegov iskaz dopušten kao dokaz na glavnoj raspravi i da bez njegove saglasnosti može biti pročitán i korišten na glavnoj raspravi".

Član 29.

(1) U članu 95. u stavu (7) iza riječi "svjedok" dodaje se zarez i riječi: "koji je upozoren na posljedice, bez zakonskih razloga".

(2) U stavu (8) riječi: "kojim je izrečena novčana kazna" zamjenjuju se riječima: "iz st. (5) i (7) ovog člana".

Član 30.

(1) U članu 96. na početku uvodne rečenice dodaje se oznaka "(1)".

(2) Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Ako je kao svjedok saslušana osoba koja može odbiti svjedočenje, a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla tog prava ili to upozorenje i odricanje nije uneseno u zapisnik, na takvom iskazu se ne može zasnivati sudska odluka."

Član 31.

(1) U članu 98. u stavu (3) iza riječi "odlukom" dodaje se riječ "glavnog".

(2) U stavu (5) riječ "može" se briše, a riječ "odrediti" zamjenjuje se riječju "određuje".

Član 32.

(1) U članu 99. u stavu (2) iza riječi "optuženicima" dodaju se riječi: "ako se njihovi iskazi ne slažu u pogledu važnih činjenica".

(2) Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Ako prepoznavanje nije moguće u skladu sa stavom (3) ovog člana, prepoznavanje će se izvršiti na osnovu prepoznavanja fotografija te osobe ili predmeta postavljenih među fotografijama svjedoku nepoznatih osoba ili predmeta iste vrste."

Član 33.

(1) U članu 100. u stavu (2) dodaje se nova rečenica koja glasi: "Svjedok će se i upozoriti da nije dužan odgovarati na pitanja predviđena u članu 98. stav (1) ovog Zakona i ovo upozorenje će se unijeti u zapisnik."

(2) U stavu (3) iza riječi "obavijestiti" dodaju se riječi: "tužitelja, odnosno".

(3) U stavu (4) riječi: "Ako je to potrebno, saslušanje" zamjenjuju se riječju "Saslušanje".

Član 34.

(1) U nazivu člana 104. iza riječi "svjedoka" dodaju se riječi: "audio ili".

(2) U stavu (1) iza riječi "snimati" dodaju se riječi: "audio ili".

Član 35.

(1) Naziv člana 117. mijenja se i glasi: "Pregled, obdukcija i ekshumacija tijela".

(2) U stavu (1) riječi: "se ne radi o prirodnoj smrti" zamjenjuju se riječima: "je smrt uzrokovana krivičnim djelom ili u vezi sa počinjenjem krivičnog djela".

(3) U stavu (2) iza riječi "Pri" dodaju se riječi "pregledu i".

Član 36.

(1) Naziv člana 118. mijenja se i glasi: "Pregled i obdukcija leša izvan specijalizirane medicinske ustanove".

(2) U stavu (2) riječi: "Tim vještačenjem rukovodi tužitelj i u zapisnik unosi nalaz i mišljenje vještaka" zamjenjuju se riječima: "Tim vještačenjem upravlja tužitelj o čemu vodi zapisnik. Sastavni dio zapisnika je nalaz i mišljenje vještaka.".

Član 37.

(1) U članu 129. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Federalni ministar pravde donosi Pravilnik o načinu prikupljanja i uzimanju uzoraka biološkog materijala za potrebe DNK analize u krivičnom postupku, o načinu pakiranja prikupljenog biološkog materijala, čuvanja, obrade i pohrane uzoraka i dobivenih rezultata DNK analize u Federaciji.".

(2) Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Član 38.

(1) U članu 130. u stavu (2) u tački d) iza riječi "osoba" dodaje se zarez i riječi: "transportnih sredstava", a iza riječi "predmeta" dodaju se riječi: "koji stoje u vezi sa njima".

(2) U tački e) riječi: "prikriveni istražitelj i informator" zamjenjuju se riječima: "korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora".

(3) U tački f) iza riječi "simulirani" dodaju se riječi: "i kontrolirani".

(4) Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

"(6) Prikriveni istražitelj je posebno obučena ovlaštena osoba koja istražuje pod izmijenjenim identitetom. Prikriveni istražitelj smije pod svojim izmijenjenim identitetom učestvovati u pravnom prometu. Ukoliko je to nužno za formiranje i održavanje tog identiteta mogu se izraditi, izmijeniti ili koristiti odgovarajući dokumenti.".

Član 39.

U članu 131. riječ "najmanje" zamjenjuje se riječju "od".

Član 40.

U članu 136. u drugoj rečenici iza riječi: "kao svjedoci" dodaje se zarez i riječi: "ili kao zaštićeni svjedoci", a iza riječi "radnji" dodaju se riječi: "ili o drugim važnim okolnostima".

Član 41.

U članu 139. u stavu (2) riječi: "s tim što ovu naredbu mora odobriti sudija za prethodni postupak u roku od 24 sata od izdavanja naredbe" se brišu.

Član 42.

Naziv Odjeljka 4. mijenja se i glasi:

"Odjeljak 4 - Mjere zabrane".

Član 43.

Član 140. mijenja se i glasi:

"Zabrana napuštanja boravišta i zabrana putovanja

- (1) Ako postoje okolnosti koje ukazuju da bi osumnjičeni ili optuženi mogao pobjeći, sakriti se, otići u nepoznato mjesto ili u inozemstvo, sud može, obrazloženim rješenjem, zabraniti osumnjičenom ili optuženom da napusti boravište.
- (2) U okolnostima iz stava (1) ovog člana sud može, bilo kao dodatnu mjeru uz zabranu napuštanja boravišta bilo kao zasebnu mjeru, narediti privremeno oduzimanje putnih isprava uz zabranu izdavanja novih putnih isprava, kao i zabranu korištenja osobne karte za prelazak državne granice Bosne i Hercegovine (zabrana putovanja)."

Član 44.

Iza člana 140. dodaju se novi čl. od 140a. do 140g. koji glase:

"Član 140a. Ostale mjere zabrane

- (1) Kada okolnosti slučaja na to ukazuju sud može izreći jednu ili više sljedećih mjera zabrane:
  - a) zabranu preduzimanja određenih poslovnih aktivnosti ili službenih dužnosti,
  - b) zabranu posjećivanja određenih mjesta ili područja,
  - c) zabranu sastajanja sa određenim osobama,
  - d) naredbu da se povremeno javlja određenom državnom tijelu i
  - e) privremeno oduzimanje vozačke dozvole.
- (2) Mjere zabrane iz stava (1) ovog člana mogu biti izrečene uz zabranu napuštanja boravišta kao i uz zabranu putovanja iz člana 140. ovog Zakona, ili kao zasebne mjere.

Član 140b. Izricanje mjera zabrane

- (1) Sud može izreći zabranu napuštanja boravišta, zabranu putovanja i ostale mjere zabrane obrazloženim rješenjem na prijedlog stranke ili branitelja.
- (2) Kada odlučuje o pritvoru sud može izreći zabranu napuštanja boravišta, zabranu putovanja i ostale mjere zabrane po službenoj dužnosti, umjesto određivanja ili produženja pritvora.
- (3) Osumnjičeni ili optuženi će se u rješenju o izricanju mjera zabrane upozoriti da mu se može odrediti pritvor ako prekrši obavezu iz izrečene mjere.
- (4) U toku istrage mjere zabrane određuje i ukida sudija za prethodni postupak nakon podizanja

optužnice - sudija za prethodno saslušanje, a nakon dostavljanja predmeta sudiji odnosno vijeću u svrhu zakazivanja glavne rasprave - taj sudija odnosno predsjednik vijeća.

(5) Mjere zabrane mogu trajati dok za to postoji potreba, a najduže do pravosnažnosti presude ako toj osobi nije izrečena kazna zatvora i najkasnije do upućivanja na izdržavanje kazne ako je toj osobi izrečena kazna zatvora. Zabrana putovanja može također trajati dok izrečena novčana kazna nije plaćena u potpunosti i/ili dok se u potpunosti ne izvrši odluka o imovinsko-pravnom zahtjevu i/ili o oduzimanju imovinske koristi.

(6) Sudija za prethodni postupak, sudija za prethodno saslušanje ili sudija, odnosno predsjednik vijeća dužni su svaka dva mjeseca ispitati da li je primijenjena mjera još potrebna.

(7) Protiv rješenja kojim se određuju, produžavaju ili ukidaju mjere zabrane stranka, odnosno branitelj može podnijeti žalbu, a tužitelj i protiv rješenja kojim je njegov prijedlog za primjenu mjere odbijen. O žalbi odlučuje vijeće iz člana 25. stav (6) ovog Zakona u roku od tri dana od dana prijema žalbe. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Član 140c. Sadržaj mjera zabrane

(1) U rješenju kojim izriče mjeru zabrane napuštanja boravišta za osumnjičenog ili optuženog sud će odrediti mjesto u kojem osumnjičeni ili optuženi mora boraviti dok traje ova mjera, kao i granice van kojih se osumnjičeni ili optuženi ne smije udaljavati. To mjesto može biti ograničeno na dom osumnjičenog ili optuženog.

(2) U rješenju kojim izriče mjeru zabrane putovanja sud će narediti privremeno oduzimanje putnih isprava uz zabranu izdavanja novih putnih isprava, kao i izvršenje zabrane korištenja osobne iskaznice za prelazak državne granice Bosne i Hercegovine. Rješenje će sadržavati osobne podatke osumnjičenog ili optuženog, a po potrebi može sadržavati i ostale podatke.

(3) U rješenju kojim izriče mjeru zabrane posjećivanja određenih mjesta ili područja sud će odrediti mjesto i područje te udaljenost ispod koje im se osumnjičeni ili optuženi ne smije približiti.

(4) U rješenju kojim izriče mjeru zabrane sastajanja sa određenim osobama sud će odrediti razdaljinu ispod koje se osumnjičeni ili optuženi ne smije približiti određenoj osobi.

(5) U rješenju kojim izriče mjeru povremenog javljanja određenom tijelu sud će odrediti službenu osobu kojoj se osumnjičeni ili optuženi mora javljati, rok u kojem se mora javljati i način vođenja evidencije o javljanju osumnjičenog ili optuženog.

(6) U rješenju kojim izriče mjeru privremenog oduzimanja vozačke dozvole sud će navesti kategorije za koje će vozačka dozvola biti suspendirana. Rješenje će sadržavati osobne podatke osumnjičenog ili optuženog, a, prema potrebi, može sadržavati i ostale podatke.

Član 140d. Ograničenja u pogledu sadržaja mjera zabrane

(1) Mjerama zabrane ne može se ograničiti pravo osumnjičenog ili optuženog da komunicira sa svojim braniteljem u Bosni i Hercegovini.

(2) Mjerama zabrane ne može se ograničiti pravo osumnjičenog ili optuženog da živi u svom domu u Bosni i Hercegovini, da se neometano viđa sa članovima porodice i bliskim srodnicima ili

samo u Bosni i Hercegovini ili samo na mjestu određenom u zabrani napuštanja boravišta, osim kada se postupak vodi zbog krivičnog djela učinjenog na štetu člana porodice ili bliskih srodnika, niti se može ograničiti pravo osumnjičenog ili optuženog da obavlja svoju profesionalnu djelatnost, osim ako se postupak vodi zbog krivičnog djela učinjenog u vezi sa obavljanjem te djelatnosti.

Član 140e. Izvršenje mjera zabrane

- (1) Rješenje kojim se izriče mjera zabrane napuštanja boravišta dostavlja se i organu koji izvršava mjeru.
- (2) Rješenje kojim se izriče mjera zabrane putovanja dostavlja se i graničnoj policiji, a privremeno oduzimanje putnih isprava uz zabranu izdavanja novih putnih isprava, kao i izvršenje zabrane korištenja osobne iskaznice za prelazak državne granice unijet će se u Glavni centar za obradu podataka.
- (3) Mjere zabrane napuštanja boravišta, zabrane putovanja, zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja, zabrane sastajanja sa određenim osobama i privremenog oduzimanja vozačke dozvole izvršava policijski organ.
- (4) Mjeru obaveze osumnjičenog ili optuženog da se povremeno javlja određenom organu izvršava policijski organ ili organ kojem se osumnjičeni ili optuženi mora javljati.

Član 140f. Provjera mjera zabrane i obaveza obavještanja

- (1) Sud može u svako doba naložiti provjeru mjera zabrane i zatražiti izvještaj od organa nadležnog za njihovo izvršenje. Taj organ je dužan bez odlaganja izvještaj dostaviti sudu.
- (2) Ako osumnjičeni ili optuženi ne ispunjava obaveze naložene izrečenom mjerom, organ koji izvršava mjeru o tome obavještava sud, a sud mu zbog toga može izreći dodatnu mjeru zabrane ili odrediti pritvor.

Član 140g. Posebna odredba o zabrani putovanja

- (1) Izuzetno, u hitnim slučajevima, a posebno u slučajevima u kojima se radi o krivičnom djelu za koje se može izreći kazna zatvora od deset godina ili teža kazna, tužitelj može izdati naredbu o privremenom oduzimanju putnih isprava i osobne iskaznice uz zabranu izdavanja novih dokumenata koji se mogu koristiti za prelazak državne granice.
- (2) Tužitelj može izdati naredbu iz stava (1) ovoga člana kada izdaje naredbu o provođenju istrage, kada saslušava osumnjičenog ili kada izdaje naredbu za dovođenje prema članu 139. stav (2) ovog Zakona, ili kad god je potrebno hitno postupanje radi efikasnog vođenja postupka do početka glavne rasprave.
- (3) U toku istrage tužitelj odmah obavještava sudiju za prethodni postupak, a nakon podizanja optužnice - sudiju za prethodno saslušanje, a nakon što se predmet uputi sudiji ili vijeću s ciljem zakazivanja glavne rasprave - tog sudiju ili predsjedavajućeg sudiju, koji će odlučiti o naredbi u roku od 72 sata. U slučaju da sudija ne izda naredbu, putne isprave i osobna iskaznica bit će vraćeni.

(4) Naredbu o privremenom oduzimanju putnih isprava i osobne iskaznice uz zabranu izdavanja novih dokumenata koji se mogu koristiti za prelazak državne granice izvršava policijski organ, a može je izvršiti i sudska policija. Ako osumnjičeni ili optuženi odbije predati putne isprave i osobnu iskaznicu, naredba će se prisilno izvršiti.

(5) Osumnjičenom ili optuženom bit će izdata potvrda o oduzetim dokumentima. Za osobnu iskaznicu osumnjičenom ili optuženom bit će izdata posebna potvrda ili karta koja zamjenjuje osobnu iskaznicu u svakom pogledu, ali koja se ne može koristiti za prelazak državne granice."

Član 45.

Član 145. mijenja se i glasi:

"Opće odredbe

(1) Pritvor se može odrediti ili produžiti samo pod uvjetima propisanim u ovom Zakonu i samo ako se isti cilj ne može ostvariti drugom mjerom.

(2) Pritvor određuje ili produžuje rješenjem sud na prijedlog tužitelja a nakon što sud prethodno sasluša osumnjičenog odnosno optuženog na okolnosti razloga zbog kojih se pritvor predlaže, osim u slučaju iz člana 146. stav (1) tačka a) ovog Zakona.

(3) Tužitelj je dužan sudu podnijeti obrazložen prijedlog za produženje pritvora najkasnije pet dana prije isteka roka iz rješenja o pritvoru. Sud odmah dostavlja prijedlog osumnjičenom, odnosno optuženom i njegovom branitelju.

(4) Trajanje pritvora mora biti svedeno na najkraće nužno vrijeme. Ako se osumnjičeni, odnosno optuženi nalazi u pritvoru, dužnost je svih organa koji učestvuju u krivičnom postupku i organa koji im pružaju pravnu pomoć da postupaju sa posebnom hitnošću.

(5) U toku cijelog postupka pritvor će se ukinuti čim prestanu razlozi na osnovu kojih je određen, a pritvorenik će se odmah pustiti na slobodu. Po prijedlogu optuženog ili branitelja za ukidanje pritvora koji je zasnovan na novim činjenicama sud će održati ročište odnosno sjednicu vijeća o čemu će obavijestiti stranke i branitelja. Nedolazak stranaka i branitelja koji su uredno obaviješteni ne sprečava održavanje ročišta, odnosno sjednice vijeća. Protiv rješenja o odbijanju prijedloga za ukidanje pritvora žalba nije dozvoljena."

Član 46.

(1) U članu 146. u stavu (1) u tački c) riječi: "pet godina" zamjenjuju se riječima: "od tri godine".

(2) Tačka d) mijenja se i glasi:

"d) u vanrednim okolnostima, ako se radi o krivičnom djelu za koje se može izreći kazna zatvora deset godina ili teža kazna, a koje je posebno teško, s obzirom na način izvršenja ili posljedice krivičnog djela, ako bi puštanjem na slobodu rezultiralo stvarnom prijetnjom narušavanja javnog reda."

Član 47.

(1) U članu 148. u stavu (4) u trećoj rečenici iza riječi "ispitana" dodaju se riječi: "i dokazima na kojima se zasniva rješenje o pritvoru kao".

(2) Stav (5) se briše.

(3) Dosadašnji stav (6) postaje stav (5), a riječi: "slučajevima iz st. (4) i (5)" zamjenjuju se riječima: "slučaju iz stava (4)".

Član 48.

U članu 150. stav (2) se briše.

Član 49.

U članu 151. st. (4) i (5) se brišu.

Član 50.

(1) U nazivu člana 152. riječi: "Određivanje pritvora" zamjenjuju se riječju "Pritvor".

(2) U stavu (2) iza riječi "odbijena" dodaju se riječi: "osim iz razloga nenadležnosti suda".

(3) Stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Poslije izricanja prvostepene presude pritvor može trajati najduže još devet mjeseci. Ako za to vrijeme ne bude izrečena drugostepena presuda kojom se prvostepena presuda preinačuje ili potvrđuje, pritvor će se ukinuti i optuženi pustiti na slobodu. Ako u roku od devet mjeseci bude izrečena drugostepena odluka kojom se prvostepena presuda ukida, pritvor može trajati najduže još jednu godinu od izricanja drugostepene odluke."

(4) Iza stava (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

"(5) Pritvor se uvijek ukida istekom izrečene kazne.

(6) Optuženi koji se nalazi u pritvoru a presuda kojom mu je izrečena kazna zatvora je postala pravomoćna, ostat će u pritvoru do upućivanja na izdržavanje kazne, a najduže do isteka trajanja izrečene kazne."

Član 51.

Član 153. mijenja se i glasi:

"(1) Policijski organ može osobi oduzeti slobodu ako postoje osnovi sumnje da je ta osoba počinila krivično djelo i ako postoji bilo koji razlog predviđen u članu 146. ovog Zakona, ali je policijski organ dužan takvu osobu bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 sata sprovesti tužitelju. Prilikom dovođenja policijski organ obavijestit će tužitelja o razlozima i vremenu oduzimanja slobode. Upotreba sile prilikom dovođenja dopuštena je u skladu sa zakonom.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, kada se radi o krivičnim djelima terorizma osoba se mora sprovesti tužitelju najkasnije u roku od 72 sata.

(3) Osoba kojoj je oduzeta sloboda mora biti poučena u skladu sa članom 5. ovog Zakona.

(4) Ako osoba kojoj je oduzeta sloboda ne bude sprovedena tužitelju u roku iz st. (1) i (2) ovog člana, pustit će se na slobodu.

(5) Tužitelj je dužan osobu kojoj je oduzeta sloboda ispitati bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 sata i u tom roku odlučiti da li će se osoba kojoj je oduzeta sloboda pustiti na slobodu ili će dostaviti obrazloženi prijedlog za određivanje pritvora osiguravajući izvođenje osobe pred sudiju za prethodni postupak.

(6) Sudija za prethodni postupak će odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti odluku o prijedlogu za određivanje pritvora.

(7) Ako sudija za prethodni postupak ne prihvati prijedlog za određivanje pritvora, donijet će rješenje kojim se prijedlog odbija i osoba odmah pušta na slobodu. Tužitelj može uložiti žalbu na rješenje sudije za prethodni postupak, ali žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(8) Protiv rješenja kojim se određuje pritvor pritvorena osoba može podnijeti žalbu koja ne zadržava izvršenje rješenja.

(9) U slučaju iz st. (7) i (8) ovog člana o žalbi odlučuje vijeće iz člana 25. stav (6) ovog Zakona koje je dužno donijeti odluku u roku od 48 sati od prijema žalbe u sud."

Član 52.

U članu 158. stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Pritvorenik smije održavati povjerljivu prepisku sa bilo kojom drugom osobom. Izuzetno, ako to zahtijevaju interesi postupka sud može donijeti rješenje o nadzoru takve povjerljive prepiske ili rješenje kojim se zabranjuje takva povjerljiva prepiska. Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba koja ne zadržava izvršenje rješenja. Pritvoreniku se ne može zabraniti slanje molbi, pritužbi i žalbi."

Član 53.

Naziv člana 162. mijenja se i glasi: "Podnošenje i ispravljanje podnesaka".

Član 54.

U članu 163. u stavu (2) u drugoj rečenici iza riječi "prepisati" dodaju se riječi: "ili kopirati".

Član 55.

U članu 164. riječ "Federacije" se briše.

Član 56.

(1) U nazivu člana 169. iza riječi "Snimanje" dodaju se riječi: "audio ili".

(2) U stavu (1) riječ "zvučno" zamjenjuje se riječima: "audio ili audiovizuelno".

(3) U stavu (4) riječi "zvučno" i "zvučna" se brišu.

(4) U stavu (5) riječ "zvučna" se briše.

(5) U stavu (6) riječi: "Zvučna snimka" zamjenjuju se riječju: "Snimka".

(6) U stavu (7) riječ "zvučno" zamjenjuje se riječima: "audiovizuelno".

(7) Stav (8) se briše.

(8) Dosadašnji stav (9) postaje stav (8), a riječi: "st. od (1) do (8)" zamjenjuju se riječima: "st. od (1) do (7)".

Član 57.

U članu 179. u stavu (1) riječi: "je li potrebno dopuniti postupak" se brišu.

Član 58.

U članu 185. u stavu (1) riječ "određivanje" zamjenjuje se riječima: "izricanje krivično-pravne".

Član 59.

U članu 186. stav (3) se briše.

Član 60.

(1) U nazivu člana 187. riječ "dopisa" zamjenjuje se riječju "pismena".

(2) U stavu (1) riječ "dopis" zamjenjuje se riječju "pismena".

Član 61.

U članu 193. riječi: "može naplatiti" zamjenjuju se riječima: "plati u određenom roku".

Član 62.

U članu 199. u stavu (2) u tački i) iza riječi "zastupnika" dodaje se zarez i riječi: "kao i nagradu i nužne izdatke njegovog punomoćnika".

Član 63.

U članu 203. u stavu (1) broj "185." zamjenjuje se brojem "199.".

Član 64.

(1) U nazivu člana 204. iza riječi "branitelja" dodaju se riječi: "i punomoćnika oštećenog".

(2) U stavu (1) iza riječi: "izdatke branitelja" dodaju se riječi: "i punomoćnika oštećenog", a iza riječi: "izdaci branitelja" dodaju se riječi: "i punomoćnika oštećenog".

Član 65.

U članu 209. u stavu (1) iza riječi "podnosi" dodaju se riječi: "tužitelju, odnosno".

Član 66.

Član 211. mijenja se i glasi:

"(1) Tužitelj je dužan prikupiti dokaze o imovinsko-pravnom zahtjevu vezanom za krivično djelo.

(2) Tužitelj, odnosno sud ispitat će osumnjičenog, odnosno optuženog o činjenicama vezanim za prijedlog ovlaštene osobe."

Član 67.

U članu 212. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) O imovinsko-pravnom zahtjevu odlučuje sud. Sud može predložiti oštećenom i optuženom, odnosno branitelju provođenje postupka medijacije putem medijatora u skladu sa Zakonom, ako ocijeni da je imovinsko-pravni zahtjev takav da je svrsishodno uputiti ga na medijaciju. Prijedlog za upućivanja na medijaciju mogu dati i oštećeni i optuženi, odnosno branitelj do završetka glavne rasprave."

Član 68.

U članu 220. rečenica: "Ako se osumnjičeni odnosno optuženi nalazi u pritvoru ili u psihijatrijskoj ustanovi neće biti pušten na slobodu, već će sud donijeti rješenje o njegovom privremenom zadržavanju u trajanju do 30 dana od dana donošenja rješenja" se briše.

Član 69.

U članu 222. u stavu (2) iza riječi "člana" dodaju se riječi: "tužitelj, odnosno".

Član 70.

U članu 223. iza riječi "zakonom" dodaje se zarez i riječi: "odnosno drugim općim aktom donesenim na osnovu Ustava ili zakona", a riječ "provesti" zamjenjuje se riječima: "pokrenuti, odnosno nastaviti".

Član 71.

U članu 231. u stavu (3) riječi: "neće narediti provođenje istrage" zamjenjuju se riječima: "donosi naredbu da se istraga neće provoditi".

Član 72.

U članu 232. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Ako se osumnjičeni nalazi u pritvoru naredbu za dovođenje radi ispitivanja izdaje tužitelj i o tome obavještava sudiju za prethodni postupak."

Član 73.

U članu 233. stav (4) se briše.

Član 74.

U članu 236. iza riječi "osim" dodaje se riječ "pregleda".

Član 75.

(1) Naziv člana 237. mijenja se i glasi: "Pregled, obdukcija i ekshumacija".

(2) U stavu (1) iza riječi "izvođenje" dodaju se riječi: "pregleda i".

Član 76.

U članu 238. u stavu (2) rečenica: "Ova izjava se ne može koristiti ako je svjedok prisutan na glavnom pretresu" se briše.

Član 77.

Član 239. mijenja se i glasi:

"(1) Tužitelj će naredbom obustaviti istragu ukoliko se ustanovi da:

- a) djelo koje je počinio osumnjičeni nije krivično djelo,
- b) postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost osumnjičenog osim u slučaju iz člana 220. ovog Zakona,
- c) nema dovoljno dokaza da je osumnjičeni počinio krivično djelo,
- d) djelo je obuhvaćeno amnestijom, pomilovanjem ili zastarom, ili postoje druge smetnje koje isključuju krivično gonjenje.

(2) O obustavi istrage kao i o razlozima za obustavu istrage tužitelj će u pisanoj formi obavijestiti oštećenog koji ima prava predviđena u članu 231. ovog Zakona kao i osumnjičenog, ako je ispitan, i osobu koja je prijavila krivično djelo.

(3) Tužitelj u slučajevima iz stava (1) tačka c) ovog člana može ponovo otvoriti istragu ako se dobiju nove činjenice i okolnosti koje ukazuju da postoje osnovi sumnje da je osumnjičeni počinio krivično djelo."

Član 78.

(1) U članu 240. stav (2) se briše.

(2) Dosadašnji stav (3) postaje stav (2).

(3) Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Optužnica se ne može podići ako osumnjičeni nije bio ispitan."

Član 79.

(1) U članu 242. u stavu (1) u tački e) riječ "imena" se briše, a iza riječi "vještaka" dodaju se riječi: "ili pseudonima zaštićenih svjedoka".

(2) U tački g) riječ "materijal" zamjenjuje se riječju "dokaze", a riječ "potkrjepljuje" zamjenjuje se riječju "potkrjepljuju".

Član 80.

Član 243. mijenja se i glasi:

"(1) Odmah po prijemu optužnice sudija za prethodno saslušanje ispitat će da li je sud nadležan, postoje li okolnosti iz člana 239. stav (1) tačka d) ovog Zakona, te je li optužnica propisno

sastavljena (član 242. ovog Zakona). Ukoliko sud nađe da optužnica nije propisno sastavljena postupit će se u skladu sa članom 162. st. (3) i (4) ovog Zakona.

(2) Sudija za prethodno saslušanje može potvrditi ili odbiti sve ili pojedine tačke optužnice u roku od osam dana, a u složenim predmetima u roku od 15 dana od dana prijema optužnice. Ukoliko odbije sve ili pojedine tačke optužnice, sudija za prethodno saslušanje donosi rješenje koje se dostavlja tužitelju. Protiv ovog rješenja žalba se podnosi u roku od 24 sata. O žalbi odlučuje vijeće iz člana 25. stav (6) ovog Zakona u roku od 72 sata.

(3) Prilikom potvrđivanja optužnice sudija za prethodno saslušanje proučava svaku tačku optužnice i dokaze koje mu je dostavio tužitelj kako bi utvrdio postojanje osnovane sumnje.

(4) Pošto se potvrde pojedine ili sve tačke optužnice osumnjičeni dobiva status optuženog. Sudija za prethodno saslušanje dostavlja optužnicu optuženom i njegovom branitelju.

(5) Sudija za prethodno saslušanje dostavit će optužnicu optuženom koji je na slobodi bez odlaganja, a ako se nalazi u pritvoru u roku od 24 sata po potvrđivanju optužnice. Sudija za prethodno saslušanje obavijestit će optuženog da u roku od 15 dana od dana dostavljanja optužnice ima pravo na podnošenje prethodnih prigovora, da će ročište o izjašnjenju o krivnji biti zakazano odmah nakon donošenja odluke o prethodnim prigovorima, odnosno po isteku roka za ulaganje prethodnih prigovora, te da može navesti prijedloge dokaza koje namjerava izvesti na glavnoj raspravi.

(6) Nakon odbijanja svih ili pojedinih tačaka u optužnici tužitelj može podnijeti novu ili izmijenjenu optužnicu koja će biti zasnovana na novim dokazima. Nova odnosno izmijenjena optužnica podnosi se na potvrđivanje."

Član 81.

Član 244. mijenja se i glasi:

"(1) Izjavu o krivnji optuženi daje sudiji za prethodno saslušanje u prisustvu tužitelja i branitelja. Prije izjave o priznanju krivnje optuženi će se upoznati sa svim mogućim posljedicama priznanja krivnje u smislu člana 245. stav (1) ovog Zakona. U slučaju da optuženi nema branitelja, sudija za prethodno saslušanje provjerit će da li optuženi razumije posljedice izjašnjavanja o krivnji, kao i da li postoje uvjeti za postavljanje branitelja u skladu sa članom 59. stav (5), odnosno članom 60. ovog Zakona. Izjava o krivnji i datim upozorenjima unosi se u zapisnik. Ukoliko se optuženi ne izjasni o krivnji sudija za prethodno saslušanje će po službenoj dužnosti unijeti u zapisnik da optuženi poriče krivnju.

(2) Ako se optuženi izjasni da je kriv, sudija za prethodno saslušanje uputit će predmet sudiji, odnosno vijeću zbog zakazivanja ročišta na kojem će se utvrditi postojanje uvjeta iz člana 245. ovog Zakona.

(3) Ukoliko se optuženi proglasi krivim nakon završetka glavne rasprave ili promijeni svoju prvobitnu izjavu o poricanju krivnje i naknadno prizna krivnju, njegova izjava o poricanju krivnje neće biti uzeta u obzir kod odmjeravanja sankcije.

(4) Nakon unošenja izjave o poricanju krivnje u zapisnik, sudija za prethodno saslušanje proslijedit će predmet sudiji, odnosno vijeću kojem je predmet dodijeljen u cilju zakazivanja glavne rasprave, a dokaze koji potkrjepljuju navode optužnice vraća tužitelju. Glavna rasprava bit će zakazana u roku od 30 dana od dana izjašnjavanja o krivnji. Izuzetno, rok se može produžiti za još

30 dana."

Član 82.

Član 245. mijenja se i glasi:

"(1) Prilikom razmatranja izjave o priznanju krivnje sud provjerava:

- a) da li je do izjave o priznanju krivnje došlo dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem,
- b) da li je optuženi upozoren i da li je razumio da se izjavom o priznanju krivnje odriče prava na suđenje,
- c) da li postoji dovoljno dokaza o krivnji optuženog,
- d) da li je optuženi upoznat i da li je razumio moguće posljedice vezane uz imovinsko-pravni zahtjev i oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom,
- e) da li je optuženi upoznat sa odlukom o naknadi troškova krivičnog postupka i sa pravom da bude oslobođen naknade u slučaju iz člana 202. stav (4) ovog Zakona.

(2) Ako sud prihvati izjavu o priznanju krivnje, izjava optuženog će se unijeti u zapisnik i nastaviti sa raspravom za izricanje krivičnopravne sankcije.

(3) Ako sud odbaci izjavu o priznanju krivnje, to će saopćiti strankama i branitelju i konstatovati u zapisniku. Izjava o priznanju krivnje ne može se koristiti kao dokaz u daljnjem toku krivičnog postupka."

Član 83.

Član 246. mijenja se i glasi:

"(1) Osumnjičeni, odnosno optuženi i njegov branitelj mogu do završetka glavne rasprave, odnosno rasprave pred žalbenim vijećem pregovarati sa tužiteljem o uvjetima priznavanja krivnje za djelo za koje se osumnjičeni, odnosno optuženi tereti.

(2) Sporazum o priznanju krivnje ne može se zaključiti ako se optuženi na ročištu za izjašnjenje o krivnji izjasnio da je kriv.

(3) Prilikom pregovaranja sa osumnjičenim, odnosno optuženim i braniteljem o priznanju krivnje u skladu sa stavom (1) ovog člana, tužitelj može predložiti izricanje kazne ispod zakonom određenog minimuma kazne zatvora za to krivično djelo, odnosno blažu sankciju za osumnjičenog, odnosno optuženog u skladu sa krivičnim zakonom.

(4) Sporazum o priznanju krivnje sačinjava se u pisanom obliku i uz optužnicu se dostavlja sudiji za prethodno saslušanje, sudiji, odnosno vijeću. Nakon potvrđivanja optužnice sporazum o priznanju krivnje razmatra i izriče krivičnopravnu sankciju predviđenu sporazumom sudija za prethodno saslušanje sve do dostavljanja predmeta sudiji, odnosno vijeću radi zakazivanja glavne rasprave. Nakon dostavljanja predmeta radi zakazivanja glavne rasprave o sporazumu odlučuje sudija, odnosno vijeće.

(5) Sudija za prethodno saslušanje, sudija, odnosno vijeće sporazum mogu prihvatiti ili odbaciti.

(6) Prilikom razmatranja sporazuma o priznanju krivnje sud provjerava:

- a) da li je do sporazuma o priznanju krivnje došlo dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem,

kao i nakon upoznavanja sa mogućim posljedicama, uključujući i posljedice vezane uz imovinsko-pravni zahtjev, oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i troškove krivičnog postupka,

- b) da li postoji dovoljno dokaza o krivnji optuženog,
- c) da li optuženi razumije da se sporazumom o priznanju krivnje odriče prava na suđenje i da ne može uložiti žalbu na krivičnopravnu sankciju koja će mu se izreći,
- d) da li je izrečena krivičnopravna sankcija u skladu sa stavom (3) ovog člana,
- e) da li je oštećenom pružena mogućnost da se pred tužiteljem izjasni o imovinsko-pravnom zahtjevu.

(7) Ako sud prihvati sporazum o priznanju krivnje, izjava optuženog će se unijeti u zapisnik i nastaviti sa raspravom za izricanje krivičnopravne sankcije predviđene sporazumom.

(8) Ako sud odbaci sporazum o priznanju krivnje, to će saopćiti strankama i branitelju i konstatovati u zapisniku. Istovremeno će se odrediti datum održavanja glavne rasprave. Glavna rasprava će se zakazati u roku od 30 dana. Priznanje iz ovog sporazuma ne može se koristiti kao dokaz u krivičnom postupku.

(9) O rezultatima pregovaranja o krivnji sud će obavijestiti oštećenog."

Član 84.

U članu 247. u stavu (1) riječi: "koji je potvrdio optužnicu" se brišu.

Član 85.

Član 248. mijenja se i glasi:

"(1) Prethodnim prigovorima se:

- a) osporava nadležnost,
- b) ističu okolnosti iz člana 239. stav (1) tačka d) ovog Zakona,
- c) ukazuje na formalne nedostatke u optužnici,
- d) osporava zakonitost dokaza,
- e) zahtijeva spajanje ili razdvajanje postupka,
- f) osporava odluka o odbijanju zahtjeva za postavljanje branitelja na osnovu člana 60. stav (1) ovog Zakona.

(2) Ukoliko sudija za prethodno saslušanje usvoji prigovor iz stava (1) tačka d) ovog člana odlučit će da se takav dokaz izdvoji iz spisa i vrati tužitelju.

(3) O prethodnim prigovorima odlučuje sudija za prethodno saslušanje koji ne može učestvovati u suđenju u roku od osam dana. Protiv rješenja kojim se odlučuje o prethodnim prigovorima žalba nije dopuštena.

(4) Ako sudija za prethodno saslušanje povodom podnesenog prigovora utvrdi da su razlozi zbog kojih je donio odluku u korist optuženika od koristi i za kojeg od suoptuženika koji nisu podnijeli prethodne prigovore ili ih nisu podnijeli u tom pravcu, postupit će po službenoj dužnosti kao da ti prigovori postoje."

Član 86.

Iza člana 248. dodaje se novi član 248a. koji glasi:

"Član 248a. Predraspravno ročište

Tokom priprema za glavnu raspravu sudija ili predsjednik vijeća može održati ročište sa strankama i braniteljem da bi se razmotrila pitanja koja su relevantna za glavnu raspravu."

Član 87.

U članu 249. u stavu (3) riječi: "čuvara optuženika" zamjenjuju se riječima: "djelatnika sudske policije".

Član 88.

U članu 254. u stavu (2) riječi: "utvrđivanja istine" se brišu.

Član 89.

U članu 259. u prvoj rečenici riječ "i" zamjenjuje se zarezom, a na kraju rečenice iza riječi "rasprave" dodaju se riječi: "i sastav vijeća".

Član 90.

U članu 260. u stavu (1) riječ "Federacije" se briše.

Član 91.

(1) U članu 263. u stavu (1) u prvoj rečenici iza riječi "dođe" dodaju se riječi: "ili bez odobrenja napusti glavnu raspravu", a u drugoj rečenici iza riječi "nedolaska" dodaju se riječi: "ili napuštanja glavne rasprave".

(2) U stavu (2) iza riječi "izostanak" dodaju se riječi: "ili napuštanje glavne rasprave".

(3) U stavu (3) u prvoj rečenici iza riječi "branitelj" dodaju se riječi: "ili je izabrao novog branitelja".

Član 92.

Član 266. mijenja se i glasi:

"(1) Ako se glavna rasprava koja je bila odložena drži pred istim sudijom, odnosno vijećem, rasprava će se nastaviti, a sudija, odnosno predsjednik vijeća će ukratko iznijeti tok ranije glavne rasprave. Sudija, odnosno predsjednik vijeća može odrediti da glavna rasprava počne iznova.

(2) Glavna rasprava koja je odložena mora iznova početi ako se izmijenio sastav vijeća ili ako je odlaganje trajalo duže od 30 dana, ali uz saglasnost stranaka i branitelja vijeće može odlučiti da se u ovakvom slučaju svjedoci i vještaci ne saslušavaju ponovo i da se ne vrši novi uviđaj, nego da se koriste iskazi svjedoka i vještaka dati na ranijoj glavnoj raspravi, odnosno da se koristi zapisnik o uviđaju.

(3) Ako se glavna rasprava drži pred drugim sudijom, odnosno predsjednikom vijeća - glavna rasprava mora iznova početi i svi dokazi se moraju ponovno izvesti. Izuzetno, ako se rasprava drži pred drugim predsjednikom vijeća, uz saglasnost stranaka i branitelja, vijeće može odlučiti da se ranije izvedeni dokazi neće ponovo izvoditi.

(4) U slučaju iz st. (2) i (3) ovog člana sudija, odnosno vijeće može bez saglasnosti stranaka i branitelja, a po njihovom saslušanju, odlučiti da se iskazi svjedoka i vještaka dati u ranijoj raspravi koriste kao dokaz ukoliko su svjedoci ili vještaci umrli, duševno oboljeli, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć ili je znatno otežan iz drugih razloga."

Član 93.

U članu 268. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) O radu na glavnoj raspravi vodi se zapisnik. Ako je glavna rasprava snimana u skladu sa članom 169. ovog Zakona, prijepis preduzete radnje će se na opravdan zahtjev stranaka i branitelja dostaviti strankama i branitelju najkasnije u roku od tri dana od preduzete radnje na glavnoj raspravi. O opravdanosti zahtjeva odlučuje sudija, odnosno predsjednik vijeća."

Član 94.

(1) U članu 274. na početku teksta dodaje se oznaka "(1)".

(2) Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Sudija, odnosno predsjednik vijeća poučit će optuženog da može dati iskaz u toku dokaznog postupka u svojstvu svjedoka i ako odluči da dâ takav iskaz bit će podvrgnut direktnom i unakrsnom ispitivanju u smislu člana 277. ovog Zakona, odnosno opomenut i upozoren u smislu člana 100. ovog zakona. U tom slučaju optuženi kao svjedok ne polaže zakletvu odnosno ne daje izjavu. Sud će omogućiti da se u vezi sa tim svojim pravom optuženi prethodno konsultuje sa braniteljem, a ukoliko nema branitelja sud će pažljivo ispitati da li mu je branitelj nužan."

Član 95.

(1) U nazivu člana 275. riječi: "dokazi optužbe i odbrane" zamjenjuju se riječima: "uvodna izlaganja".

(2) Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Nakon čitanja optužnice sudija, odnosno predsjednik vijeća upitat će optuženog da li je razumio njene navode. Ako sudija, odnosno predsjednik vijeća ustanovi da optuženi nije razumio optužnicu, ukratko će je izložiti optuženom na način koji mu je razumljiv. Nakon toga tužitelj će ukratko iznijeti dokaze na kojima zasniva optužnicu."

(3) Stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Optuženi i njegov branitelj mogu nakon toga izložiti koncept odbrane."

Član 96.

(1) U članu 276. u stavu (2) u uvodnoj rečenici riječ "vijeće" zamjenjuje se riječima: "predsjednik vijeća".

(1) Tačka f) mijenja se i glasi:

"f) sve dokaze relevantne za izricanje krivično-pravnih sankcija".

Član 97.

U članu 278. u stavu (2) iza riječi "nepotreban" dodaju se riječi: "ili da je prilikom ispitivanja propušteno da se svjedok ispita na okolnosti na koje je ponovno predloženo njegovo ispitivanje".

Član 98.

(1) U članu 279. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Oštećenog krivičnim djelom nije dopušteno ispitivati o njegovom spolnom životu prije počinjenog krivičnog djela koje je predmet postupka. Niti jedan dokaz koji se iznosi da bi pokazao ranije spolno iskustvo, ponašanje ili spolnu orijentaciju oštećenog neće se prihvatiti."

Član 99.

U članu 281. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Tekst zakletve, odnosno izjave glasi: "Zaklinjem se - izjavljujem da ću o svemu što pred sudom budem pitan govoriti istinu i da ništa od onog što mi je poznato neću prešutjeti.""

Član 100.

Član 283. mijenja se i glasi:

"(1) Ako svjedok odbije svjedočiti bez opravdanog razloga i nakon upozorenja na posljedice može biti kažnjen novčanom kaznom do 30.000,00 KM.

(2) Ako i poslije toga odbije svjedočiti, može se zatvoriti. Zatvor traje dok svjedok ne pristane svjedočiti, ili dok njegovo svjedočenje ne postane nepotrebno, ili dok se krivični postupak ne završi, ali najduže 30 dana.

(3) O žalbi protiv rješenja kojim je izrečena novčana kazna ili naređen zatvor uvijek odlučuje vijeće iz člana 25. stav (6) ovog Zakona. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru ne zadržava izvršenje rješenja."

Član 101.

(1) U članu 285. stav (5) se briše.

(2) Dosadašnji stav (6) postaje stav (5).

Član 102.

U članu 286. u stavu (1) iza riječi "branitelja" dodaje se zarez i riječi: "odnosno suda".

Član 103.

U članu 287. stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Stranke, branitelj i oštećeni uvijek se pozivaju da prisustvuju ispitivanju svjedoka ili izvođenju rekonstrukcije. Saslušanje će se provesti kao da se izvodi na glavnoj raspravi u skladu sa članom 277. ovog Zakona."

Član 104.

(1) U članu 288. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Iskazi dati u istrazi dopušteni su kao dokaz na glavnoj raspravi i mogu biti korišteni prilikom direktnog ili unakrsnog ispitivanja ili pobijanja iznesenih navoda ili u odgovoru na pobijanje, nakon čega se prilažu kao dokazni materijal ili za dodatno ispitivanje. U ovom slučaju osobi će se dati mogućnost da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz."

(2) U stavu (2) iza riječi: "važnih uzroka" dodaju se riječi: "ili ako bez zakonskih razloga neće da daju iskaz na glavnoj raspravi".

(3) Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Ako se tokom glavne rasprave optuženi koristi pravom da nije dužan iznijeti svoju odbranu ili odgovarati na postavljena pitanja, zapisnik o iskazu optuženog koji je dat u istrazi može se, prema odluci sudije odnosno vijeća, pročitati i koristiti kao dokaz na glavnoj raspravi i priložiti kao dokazni materijal samo ako je optuženi prilikom saslušanja u istrazi bio upozoren u skladu sa članom 92. stav (2) tačka c) ovog Zakona."

Član 105.

U članu 290. riječi: "na glavnom pretresu" zamjenjuju se riječima: "do okončanja dokaznog postupka".

Član 106.

U članu 292. u stavu (2) riječi: "i mogu biti vremenski ograničena" se brišu.

Član 107.

U članu 295. stav (2) iza riječi "prijedloge" dodaje se riječ "tužitelja".

Član 108.

(1) U članu 298. u stavu (1) tačka b) se briše.

(2) Dosadašnje tač. od c) do f) postaju tač. od b) do e).

Član 109.

U članu 300. u stavu (2) riječi: "ne može naplatiti" zamjenjuju se riječima: "ne plati".

Član 110.

U članu 301. u stavu (2) iza riječi "stranaka" riječ "i" zamjenjuje se zarezom a riječ "njihovih" se briše.

Član 111.

U članu 312. u stavu (2) riječi: "za vrijeme pripremanja glavnog pretresa ili" se brišu.

Član 112.

U članu 317. u drugoj rečenici iza riječi "spisima" dodaju se riječi: "i prijepisom zapisnika sa glavne rasprave".

Član 113.

(1) U članu 320. na početku rečenice dodaje se oznaka (1).

(2) Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Na pisanu izradu odluke donesene na sjednici vijeća primjenjuju se rokovi iz člana 304. stav (1) ovog Zakona."

Član 114.

U članu 329. u stavu (1) iza riječi: "tačke f)" stavlja se zarez i riječ "g)".

Član 115.

U članu 330. u stavu (4) iza riječi "mjeseca" dodaju se riječi: "a u složenim predmetima najkasnije u roku od šest mjeseci".

Član 116.

U članu 332. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Ako vijeće žalbenog odjeljenja ustanovi da je potrebno ponovno izvesti već izvedene dokaze u prvostepenom postupku, iskazi ispitanih svjedoka i vještaka i pisani nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazi i mogu biti pročitani ili reproducirani ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne strane ili branitelja, ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne strane ili branitelja iako im je to bilo omogućeno, kao i u slučaju ako je to ovim Zakonom drugačije određeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 276. stav (2) tačka e) ovog Zakona."

Član 117.

Član 333. mijenja se i glasi:

"Opća odredba

(1) Protiv presude vijeća žalbenog odjeljenja dozvoljena je žalba u slučaju ako je:

- a) vijeće žalbenog odjeljenja preinačilo prvostepenu presudu kojom je optuženi oslobođen od optužbe i izreklo presudu kojom se optuženi proglašava krivim;
- b) vijeće žalbenog odjeljenja u vezi sa žalbom na oslobađajuću presudu na raspravi donijelo presudu kojom se optuženi proglašava krivim.

- (2) O žalbi protiv drugostepene presude odlučuje trećestepeno vijeće sastavljeno od trojice sudija.
- (3) Odredbe člana 324. ovog Zakona primjenjivat će se i na suoptuženog koji nije izjavio žalbu protiv drugostepene odluke."

Član 118.

U članu 338. ispred broja "322." dodaje se broj: "321.,".

Član 119.

Iza člana 340. dodaje se novi član 340a. koji glasi:

"Član 340a. Nepravo ponavljanje krivičnog postupka

- (1) Pravosnažna presuda može se preinačiti i bez ponavljanja krivičnog postupka ako je u dvjema presudama ili u više presuda protiv istog osuđenika pravosnažno izrečeno više kazni, a nisu primijenjene odredbe o odmjeravanju jedinstvene kazne za djela u sticaju.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana sud će ovom presudom preinačiti ranije presude u pogledu odluka o kazni i izreći jedinstvenu kaznu. Za donošenje nove presude nadležan je prvostepeni sud koji je sudio u stvari u kojoj je izrečena najstrožija vrsta kazne, a kod istovrsnih kazni sud koji je izrekao najveću kaznu, a ako su kazne jednake sud koji je posljednji izrekao kaznu.
- (3) Novu presudu donosi sud na sjednici vijeća na prijedlog tužitelja ili osuđenog, odnosno branitelja, a po saslušanju protivne stranke.
- (4) Ako su u slučaju iz stava (1) ovog člana prilikom izricanja kazne uzete u obzir i presude drugih sudova, ovjereni prijepis nove pravosnažne presude dostavit će se i tim sudovima."

Član 120.

U članu 343. u stavu (1) u tački f) riječi: "Dom za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu" se brišu.

Član 121.

U članu 346. u stavu (1) broj "6" zamjenjuje se brojem "4", a na kraju rečenice iza zagrade dodaju se riječi: "suda koji je u ranijem postupku sudio u prvom stepenu".

Član 122.

U članu 347. u stavu (3) iza riječi "postupka" dodaju se riječi: "na način iz člana 348. stav (2) ovog Zakona".

Član 123.

- (1) U članu 348. u stavu (1) riječi: "Kada tužitelj vrati spise" se brišu, briše se zarez, a riječ "sud" mijenja se u riječ "Sud".
- (2) U stavu (3) riječi: "ili da se krivični predmet vrati u stanje istrage" se brišu.

Član 124.

U članu 350. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Tužitelj može zatražiti izricanje jedne ili više od sljedećih krivičnopравnih sankcija: novčanu kaznu, uvjetnu osudu, ili mjere sigurnosti: zabranu vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije ili oduzimanje predmeta, kao i mjeru oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom."

Član 125.

U članu 351. u stavu (3) riječi: "proslijediti je u daljnji postupak u skladu sa ovim Zakonom", zamjenjuju se riječima: "postupiti u skladu sa članom 243. ovog Zakona".

Član 126.

(1) U članu 352. u stavu (1) iza riječi "optuženog" dodaju se riječi: "bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana potvrđivanja optužnice".

(2) Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Na saslušanju je potrebno prisustvo stranaka i branitelja. U slučaju njihovog nedolaska primijenit će se odredbe čl. 260., 261. i 263. ovog Zakona."

(3) Dosadašnji stav (2) postaje stav (3), a u tački c) riječi: "upoznati optuženog sa dokazima" zamjenjuju se riječima: "pozvati tužitelja da upozna optuženog sa sadržajem dokaza".

Član 127.

U članu 353. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Ako optuženi izjavi da nije kriv ili stavi prigovor na optužnicu, sudija će proslijediti optužnicu zbog zakazivanja glavne rasprave u skladu sa ovim Zakonom. Glavna rasprava bit će zakazana u roku od 30 dana."

Član 128.

(1) U članu 363. stav (1) se briše.

(2) Dosadašnji stav (2) postaje stav (1), a riječi: "organi koji" zamjenjuju se riječima: "svi koji".

(3) Dosadašnji stav (3) postaje stav (2).

Član 129.

U članu 370. u stavu (1) riječi: "niti se može vršiti video i audiosnimanje toka postupka" se brišu.

Član 130.

U članu 374. riječi: "protiv maloljetnika" zamjenjuju se riječima: "prema maloljetniku".

Član 131.

- (1) U članu 375. u stavu (1) riječi: "protiv maloljetnika" zamjenjuju se riječima "prema maloljetniku".
- (2) U stavu (3) iza riječi "stana" dodaju se riječi: "i osoba".

Član 132.

- (1) U članu 379. u stavu (2) riječ "deset" zamjenjuje se brojem "15".
- (2) U stavu (4) dodaju se nove rečenice koje glase: "Kontrolu opravdanosti pritvora vrši vijeće za maloljetnike svakih mjesec dana od dana donošenja posljednjeg rješenja o pritvoru. Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje."

Član 133.

U članu 381. u stavu (1) iza riječi: "postupka ili" dodaju se riječi: "izjaviti da odustaje od postupka i podnijeti prijedlog za obustavu postupka ili".

Član 134.

U članu 382. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Vijeće može obustaviti postupak prema maloljetniku ili odlučiti da se postupak nastavi pred sudijom za maloljetnike."

Član 135.

- (1) U članu 385. u stavu (1) riječi: "o pripremama za glavni pretres" se brišu.
- (2) U stavu (4) riječi: "i proširenju" se brišu.
- (3) Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Na ročište će se pozvati tužitelj, maloljetnik, branitelj, roditelj odnosno staratelj maloljetnika, a o raspravi obavijestit će se i može mu prisustvovati predstavnik centra za socijalni rad. Ovoj raspravi obavezno prisustvuju tužitelj i branitelj maloljetnika. Ukoliko tužitelj ili branitelj neopravdano izostanu sa rasprave sudija za maloljetnike o tome obavještava ured tužitelja, odnosno advokatsku komoru."

Član 136.

- (1) U članu 409. u stavu (2) riječi: "može da" zamjenjuju se riječima: "je sposoban".
- (2) U stavu (3) riječi: "sud će postupiti u skladu s članom 298. tačkom f) ovog Zakona" zamjenjuju se riječima: "Vijeće iz člana 25. stav (6) ovog Zakona donijet će rješenje o obustavi postupka".

Član 137.

Član 410. mijenja se i glasi:

"(1) Ako je osumnjičeni počinio protivpravno djelo u stanju neuračunljivosti i postoje zakonom određeni uvjeti za određivanje prisilnog smještaja osobe sa težim duševnim smetnjama u zdravstvenu ustanovu, tužitelj će u optužnici postaviti prijedlog da sud utvrdi da je osumnjičeni počinio protivpravno djelo u stanju neuračunljivosti, te i da mu se privremeno odredi prisilni smještaj u zdravstvenoj ustanovi uz izvještavanje zdravstvene ustanove.

(2) Protiv osumnjičenog, odnosno optuženog iz stava (1) ovog člana na obrazložen prijedlog tužitelja može se odrediti pritvor iz razloga iz člana 146. ovog Zakona. Ako je pritvor protiv osumnjičenog određen ili produžen, izvršava se u zdravstvenoj ustanovi i može trajati dok postoje razlozi iz člana 146. ovog Zakona, ali ne duže od rokova iz člana 149. i člana 151. st. (2) i (3) ovog Zakona, odnosno pravosnažnog rješenja o privremenom određivanju prisilnog smještaja.

(3) Ako sud nakon provedene glavne rasprave utvrdi da je optuženi počinio protivpravno djelo u stanju neuračunljivosti donijet će presudu kojom se utvrđuje da je optuženi učinio protivpravno djelo u stanju neuračunljivosti i posebnim rješenjem će mu se privremeno odrediti prisilni smještaj u zdravstvenoj ustanovi u trajanju od šest mjeseci. Protiv rješenja dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(4) Prema pravosnažnosti rješenja iz stava (3) ovog člana tužitelj će u skladu sa posebnim zakonom koji regulira pitanja zaštite ovih osoba nadležnom sudu dostaviti obavijest za pokretanje postupka o prisilnom smještaju teško duševno bolesne osobe u zdravstvenoj ustanovi. Uz ovu obavijest dostavit će se medicinska dokumentacija i pravosnažno rješenje o privremenom određivanju prisilnog smještaja u zdravstvenu ustanovu.

(5) Ako u toku glavne rasprave izvedeni dokazi budu ukazivali da je optuženi učinio protivpravno djelo u stanju uračunljivosti, smanjene uračunljivosti ili bitno smanjene uračunljivosti, tužitelj će odustati od podnesenih prijedloga iz stava (1) ovog člana, nastaviti postupak i izmijeniti optužnicu. U slučaju ako se radi o smanjenoj ili bitno smanjenoj uračunljivosti tužitelj može predložiti izricanje mjere sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja koja se izriče uz neku drugu krivičnopravnu sankciju.

(6) Ako sud utvrdi da optuženi u vrijeme počinjenja djela nije bio u stanju neuračunljivosti, a tužitelj ne odustane od prijedloga iz stava (1) ovog člana, sud će donijeti presudu kojom se optužba odbija.

(7) Poslije podnošenja prijedloga iz stava (1) ovog člana osumnjičeni, odnosno optuženi mora imati branitelja."

Član 138.

(1) U članu 412. u stavu (1) riječ "osuđeni" zamjenjuje se riječju "optuženi", a iza riječi "sigurnosti" dodaju se riječi: "i interesi morala".

(2) U stavu (2) riječ "sud" zamjenjuje se riječima: "sudija, odnosno vijeće".

(3) U stavu (3) riječ "sud" zamjenjuje se riječima: "sudija, odnosno vijeće".

Član 139.

U članu 421. u stavu (3) riječi: "odrediti novi rok za ispunjenje obaveze ili ukinuti taj uvjet" zamjenjuju se riječima: "produžiti rok za ispunjenje obaveze ili je zamijeniti drugom odgovarajućom obavezom ili osloboditi osuđenog ispunjenja izrečene obaveze".

Član 140.

- (1) U članu 433. stav (4) se briše.
- (2) Dosadašnji stav (5) postaje stav (4).

Član 141.

U članu 450. u stavu (1) broj "6" zamjenjuje se brojem "5".

Član 142.

U članu 455. u stavu (1) riječi: "ovom Zakonu" zamjenjuju se riječima: "dosadašnjim propisima".

Član 143.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonodavno-pravna komisija Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da utvrdi prečišćeni tekst Zakona.

Član 144.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, s. r.